

Vizualizácia techniky profesnej obrany

Filip Cepko

Bakalárska práca
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Filip Cepko**
Osobní číslo: **A12083**
Studijní program: **B3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Vizualizace techniky profesní obrany**
Téma anglicky: **The Visualization of Profession Defense Techniques**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s vhodnými způsoby vizualizace techniky profesní obrany.
2. Vyberte a popište vhodnou techniku profesní obrany z hlediska jejího uplatnění mužem a ženou.
3. Analyzujte vybranou techniku profesní obrany z hlediska způsobu její vizualizace.
4. Vyberte a zdůvodněte výběr nejvhodnějšího způsobu pro vizualizaci analyzované techniky profesní obrany.
5. U vizualizované techniky se zaměřte na názornost, přesnost, účinnost a variabilitu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. MALÁNÍK, Zdeněk. Úvodní problematika profesní obrany. LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management I: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011, 247 – 259. ISBN 978-80-87500-05-7.2.
2. POKORNÝ, Zdeněk et al. Ochranné prostředky. Bezpečnostní technologie, systémy a management II.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2012, 199 – 220. ISBN 978-80-87500-19-4.
3. PERNECKÁ, Soňa. Inteligentní sebeobrana pro ženy: (jakož i osoby fyziognomicky znevýhodněné obecně). Vyd. 1. Editor F Hrabal. Bratislava: CAD Press, c2010, 171 s. Budo. ISBN 978-808-8969-440.
4. MALÁNÍK, Zdeněk. Ochrana majetku a osob před kriminalitou v prostředí PKB. In: Bezpečnostní technologie, systémy a management 2013: Mezinárodní bezpečnostní konference. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013, s. 6. ISBN 978-80-7454-289-3.
5. MALÁNÍK, Zdeněk. Profesní obrana v průmyslu komerční bezpečnosti. Security Magazin: Časopis pro vaši bezpečnost. Líba Urbanová. Praha: Security Média, spol. s. r.o., 2013, roč. 19, 4/2013 – červenec/srpen, s. 3. ISSN 1210-8723. Dostupné z: www.securitymagazin.cz.
6. DOUGHERTY, Martin J. Sebeobrana: boj beze zbraně. Rady pro boj zblízka od elitních jednotek : příručka SAS a ozbrojených sil. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 320 s. ISBN 978-80-247-4676-0.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Maláník

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

23. února 2016

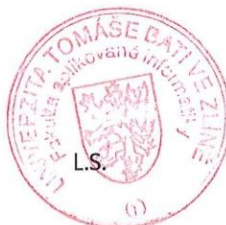
Termín odevzdání bakalářské práce:

30. května 2016

Ve Zlíně dne 16. února 2016

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

Ing. Jan Valouch, Ph.D.
ředitel ústavu

Jméno, příjmení: Filip Cepko

Název bakalářské/diplomové práce: Vizualizácia techniky profesnej obrany

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použítou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Zoznámiť sa s problematikou profesnej obrany. Oboznámiť sa s procesom riešenia situácie profesnej obrany. Špecifikovať právne normy zasahujúce do riešenia situácie. Vybrať vhodnú techniku profesnej obrany z hľadiska jej uplatnenia mužom a ženou. Zoznámiť sa s vhodnými spôsobmi vizualizácie. Vybrať najvhodnejšie spôsoby vizualizácie techniky. Zamerať sa na názornosť, presnosť, účinnosť a variabilnosť vybranej techniky.

Kľúčové slová: profesná obrana, sebaobrana, vizualizácia, fotografia, video, zadržanie

ABSTRACT

Get acquainted with the issues of profession defense. Become familiar with the process of the solutions to the situation of the profession defense. Specify the legal rules that interfere with the solution of the situation. To choose the appropriate technique of profession defense in terms of its application of a man and a woman. Get acquainted with the appropriate ways of visualization. Choose the most appropriate ways of visualization techniques. Focus on the clearness, accuracy, efficiency and the variability of the selected techniques.

Keywords: profession defense, self-defense, visualization, photo, video, detention

Moja veľká vďaka patrí vedúcemu bakalárskej práce pánovi Ing. Zdeňkovi Malánikovi za cenné rady, pripomienky a informácie ktoré mi poskytoval počas písania práce. Ďalej moja vďaka patrí rodine a priateľom za morálnu podporu. Na záver ďakujem Zuzane Hübnerovej a Martinovi Videckému za pomoc pri natáčaní.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČASŤ	12
1 PROBLEMATIKA PROFESNEJ OBRANY	13
1.1 ÚVOD	13
1.2 PROFESNÁ OBRANA	13
1.3 SEBAOBRANA	13
1.4 TERMINOLÓGIA PROFESNEJ OBRANY	14
1.5 RIEŠENIE SITUÁCIE PROFESNEJ OBRANY	15
1.6 BEZKONTAKTNÝ SPÔSOB.....	16
1.6.1 Preventívne opatrenia.....	16
1.6.2 Odchod	17
1.6.3 Hrozba	17
1.7 KONTAKTNÝ SPÔSOB.....	17
1.7.1 Boj.....	17
1.7.2 Zadržanie.....	17
1.8 PRÁVNE PROSTREDIE TÝKAJÚCE SA RIEŠENIA SITUÁCIE	18
1.8.1 Nutná obrana (§ 29 trestného zákonníku ČR).....	18
1.8.2 Pojmy nutnej obrany	19
Záujem chránený trestným zákonom	19
Útok priamo hroziaci	19
Útok trvajúci	20
Obrana celkom zjavne neprimeraná útoku	20
1.8.3 Zadržanie podozrivej osoby (§ 76 trestného poriadku ČR)	20
1.8.4 Svojpomoc (§ 14 občianskeho zákonníku ČR).....	20
1.9 FAKTORY ZASAHUJÚCE DO RIEŠENIA SITUÁCIE	21
1.9.1 Smer útoku	21
1.9.2 Čas.....	21
1.9.3 Sila a prostriedky.....	21
1.9.4 Prostredie.....	21
1.10 RIEŠENIE NÁSLEDKOV	22
1.10.1 Spoločenský aspekt	22
1.10.2 Právny aspekt	22
1.10.3 Neposkytnutie pomoci (§150 Trestného zákonníku ČR).....	23
2 TECHNIKY PROFESNEJ OBRANY	24
2.1 VYUŽITIE TECHNÍK V PROFESNEJ OBRANE	24
2.2 ZAHÁJENIE BOJA	24
2.2.1 Prepad.....	24
2.2.2 Stretný boj	25
2.3 OVPLYVŇUJÚCE FAKTORY.....	25
2.3.1 Vzdialenosť	25
2.3.2 Smer útoku	26

2.4	POSTOJ V OBRANNEJ SITUACII	26
2.5	TECHNICKÉ PRVKY PROFESNEJ OBRANY	27
2.5.1	Úder a kop	27
2.5.2	Blok	27
2.5.3	Navolnenie	27
2.5.4	Páčenie	28
2.5.5	Chvat	28
2.6	BOLESŤ	28
2.6.1	Prvá skupina vyvolania bolesti.....	29
2.6.2	Druhá skupina vyvolania bolesti.....	29
2.6.3	Tretia skupina vyvolania bolesti	29
2.7	CITLIVÉ MIESTA ĽUDSKÉHO TELA.....	29
2.8	ROZDELENIE PÁK A ÚDEROV	29
2.9	ANALÝZA ÚTOKOV NA PRACOVNÍKA PRO.....	30
2.9.1	Útok vedený na muža.....	30
2.9.2	Útok vedený na ženu	30
2.10	VÝCVIK.....	31
3	VIZUALIZÁCIA	32
3.1	FORMY VIZUALIZÁCIE	32
	Statická vizualizácia	32
3.1.1	Vizualizácia v oblasti PrO.....	32
3.2	FOTOGRAFIE S POPISOM	33
3.3	SEKVENČNÉ FOTOGRAFIE	33
3.4	VIDEO S POPISOM	34
II	PRAKTICKÁ ČASŤ	35
4	TVORBA VIZUALIZÁCIE	36
4.1	CIEĽ VIZUALIZÁCIE	36
4.2	PRÍPRAVA.....	36
4.2.1	Digitálna videokamera	36
4.2.2	Program na editáciu videa.....	37
4.2.2.1	Zoznámenie sa s prostredím	37
4.2.2.2	Základné menu.....	38
4.2.2.3	Nástrojová lišta	38
4.2.2.4	Časová os	38
4.2.2.5	Náhľadové okno.....	39
4.2.2.6	Prieskumník	39
4.2.2.7	Média projektu	40
4.2.2.8	Prechody	40
4.3	EDITÁCIA A STRIH	41
4.3.1	Vytvorenie nového projektu.....	41
4.3.2	Editácia.....	41
4.3.3	Export videa	42
4.4	ÚPRAVA FOTOGRAFIÍ.....	42
5	VIZUALIZÁCIE TECHNÍK	43

5.1	FOTOGRAFIE S POPISOM - ZADRŽANIE.....	43
5.1.1	Predstavenie útočníka a obrancu.....	43
5.1.2	Eliminácia útoku.....	43
5.1.3	Navolnenie útočníka.....	44
5.1.4	Podmet.....	44
5.1.5	Znehybnenie útočníka na zemi.....	45
5.1.6	Nasadenie páky na zápästie.....	45
5.1.7	Druhé navolnenie útočníka.....	46
5.1.8	Otočenie útočníka na brucho.....	46
5.1.9	Prisadnutie útočníka.....	48
5.2	FOTOGRAFIE S POPISOM - VYSLOBODENIE Z DRŽANIA.....	48
5.2.1	Predstavenie útočníka a obrankyne.....	48
5.2.2	Zahájenie boja.....	49
5.2.3	Navolnenie útočníka.....	49
5.2.4	Vyslobodenie prvej ruky.....	50
5.2.5	Druhé navolnenie útočníka.....	50
5.2.6	Vyslobodenie druhej ruky.....	51
5.2.7	Odrazenie a útek.....	51
5.3	SEKVENČNÉ FOTOGRAFIE - ZADRŽANIE.....	52
5.4	SEKVENČNÉ FOTOGRAFIE - VYSLOBODENIE Z DRŽANIA.....	53
5.5	VIDEO.....	53
	ZÁVER.....	54
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	55
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	57
	ZOZNAM OBRÁZKOV.....	58
	ZOZNAM SCHÉM.....	60
	ZOZNAM PRÍLOH.....	61

ÚVOD

Túto tému som si vybral, pretože som chcel spracovať bakalársku prácu na tému informatického charakteru. Po analýze možných tém som sa rozhodol spracovať tému, ktorá vzhľadom na môj odbor spája informatický charakter a pojem bezpečnosť. Zvolil som vizualizáciu techniky, ktorá sa využíva v oblasti profesnej obrany. Cieľom bakalárskej práce je názorne oboznámiť s technikami profesnej obrany pri uplatnení mužom a ženou. V prvom rade si treba uvedomiť, že terminológia v oblasti profesnej obrany je veľmi nepresná. Dôvodom týchto nepresností je nedostatok odbornej literatúry, ktorá sa zaoberá nielen s pojmom „Profesná obrana“ ale i s terminológiou, ktorá do nej zasahuje.

Cieľom práce nie je teda len vizualizácia techniky ale i oboznámenie s problematikou profesnej obrany. Profesná obrana je rozdeľovaná na obranu štátu a komerčnú obranu. V práci sa zameriam na komerčnú obranu, ktorej predstaviteľom je sektor priemyslu komerčnej bezpečnosti. Oboznámim s riešením situácie, do ktorej sa dostáva pracovník pri vykonávaní jeho funkcie. Zameriam sa taktiež na faktory, ktoré danú situáciu ovplyvňujú. Hlavnou úlohou pracovníka je fyzická ochrana. Prvotným cieľom fyzickej ochrany je snaha, aby daná situácia vôbec nevznikla. Druhou úlohou je zadržanie, pri ktorom sa spravidla využíva technika zadržania. Dôležitým faktorom je vedieť, kedy sa môže využiť daná technika. Použitie techniky má určité podmienky, ktoré musia byť splnené v danej situácii. Tieto podmienky nám bližšie určujú právne normy. Znalosť týchto právnych noriem je na nízkej úrovni jak u bežných ľudí, tak u pracovníkov v priemysle komerčnej bezpečnosti.

Druhá kapitola je zameraná na technické prvky a techniky využívané pri riešení situácie. Obsahuje rozdelenie pák a úderov, ktoré sú základnými prvkami techník. Opíšem proces kontaktnej situácie od zahájenia boja až po následky, ktoré vzniknú po skončení boja. Súčasťou riešenia sú i faktory ovplyvňujúce kontaktný boj z rôznych hľadísk. Záver kapitoly obsahuje analýzu najčastejšieho typu útoku na muža a ženu a priradenie vhodných obranných techník.

V tretej kapitole sa zoznámime s vhodnými spôsobmi vizualizácie. Využitie vizualizácie je v dnešnej dobe už na vysokej úrovni. Vyberiem a zdôvodním výber najvhodnejšieho spôsobu pre vizualizácie analyzovaných techník profesnej obrany. Záver obsahuje využitie vizualizácie v oblasti profesnej obrany.

Ako bolo spomenuté, cieľom praktickej časti je vizualizácia techniky. Prvá kapitola praktickej časti znázorňuje celý priebeh vizualizácie. Ak chceme niečo vizualizovať, neoddeliteľnou a zároveň prvou fázou je príprava. Základnými bodmi prípravy v našom prípade je výber vhodného záznamového zariadenia a výber vhodného programového vybavenia. Záver kapitoly je venovaný procesu tvorby vizualizácie vo vybraných editačných programoch. Posledná kapitola obsahuje vytvorenú vizualizáciu pomocou fotografií s popisom a sekvenčných fotografií. Vytvorená vizualizácia pomocou videa sa nachádza na disku priloženom k bakalárskej práci.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 PROBLEMATIKA PROFESNEJ OBRANY

1.1 Úvod

Táto kapitola sa zaoberá problematikou profesnej obrany (ďalej len PrO). Aké sú rozdiely profesnej obrany a sebaobranu. Opisuje postup riešenia situácie PrO od bezkontaktného spôsobu až po zadržanie a faktory, ktoré majú veľký vplyv na riešenie situácie. V neposlednom rade právne prostredie týkajúce sa problematiky PrO.

1.2 Profesná obrana

Ako primárny cieľ PrO je brániť a chrániť záujmy a hodnoty niekoho iného. PrO je zameraná na obranu záujmov chránených zákonom. PrO je spravidla rozdeľovaná na obranu štátu a komerčnú obranu. Pracovníci obrany štátu majú oveľa väčšie právomoci ako iný občania vďaka špeciálnym zákonným normám. Komerčná obrana má za primárny cieľ obchodný úspech. Najčastejšie je komerčná obrana smerovaná do súkromného sektoru, konkrétnejšie ochrana majetku. Pracovníci komerčnej obrany v priemysle komerčnej bezpečnosti (ďalej len PKB) majú rovnaké právomoci ako každý iný občan.[1]

1.3 Sebaobrana

Často sa stáva, že PrO je zlučovaná so sebaobranou človeka. Tento fakt zapríčiňuje predovšetkým neznalosť terminológie. Dôvodom je minimum dostupných informácií pre bežných ľudí. Hlavným cieľom sebaobranu je brániť seba, svojich blízkych, svoje záujmy a hodnoty pred protiprávnym útokom. Veľkú zásluhu môžu mať citové väzby k materiálnym veciam. Motivácia k sebaobrane je omnoho vyššia ako motivácia pracovníka PKB pri riešení situácie PrO. K sebaobrane sa dostáva pracovník PrO v prípade, že už nemôže plniť svoju činnosť iným spôsobom a je nútený brániť svoj život a zdravie.[1]

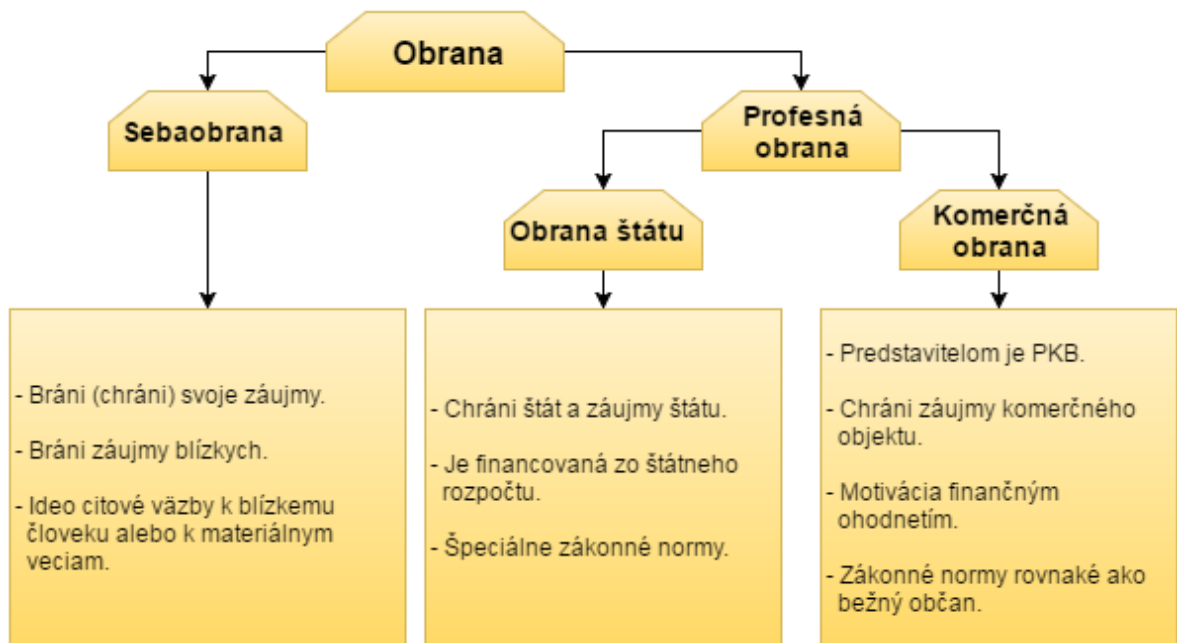

Schéma 1. Rozdiel medzi sebaobranou a profesnou obranou (zdroj: vlastný)

1.4 Terminológia profesnej obrany

Obranca - je osoba, ktorá bráni život, zdravie, majetok, záujmy a hodnoty seba alebo niekoho iného pred útočníkom.

Útočník - je osoba, ktorá sa protiprávne snaží ohroziť život, zdravie, slobodu alebo česť inej osoby.

Obrana - je aktívny spôsob pôsobenia obrancu na útočníka, ktorý vykonáva protiprávny útok na záujem chránený zákonom. Obranca má možnosť využitia technických prvkov obranných techník (blok, kopy, údery, chvaty).[2]

Ochrana - je pasívny spôsob obranného pôsobenia na útočníka. Konanie pracovníka PKB proti protiprávnemu jednaniu útočníka za pomoci materiálu alebo prekážky.[2]

Zadržanie - Cieľom pracovníka PKB je zadržať útočníka a následne predat' príslušným orgánom. Z právneho hľadiska je zadržanie dočasné obmedzenie osobnej slobody. Úlohou zadržania je znehybniť útočníka, najčastejšie na zemi a zabrániť v pokračovaní protiprávneho konania.

1.5 Riešenie situácie profesnej obrany

Základnou úlohou PrO je fyzická ochrana. Fyzická ochrana je zjednodušene rozdelená na dve hlavné úlohy. Prvou úlohou je preventívne opatrenie, aby situácia vôbec nevznikla. Preventívne opatrenia je možné definovať ako bezkontaktný spôsob riešenia situácie. Ďalšie spôsoby bezkontaktného spôsobu riešenia situácie sú odchod alebo hrozba. Ak zlyhá bezkontaktný spôsob na rad príde zadržanie a následné predanie polícií. Zadržanie je riešenie situácie kontaktným spôsobom.

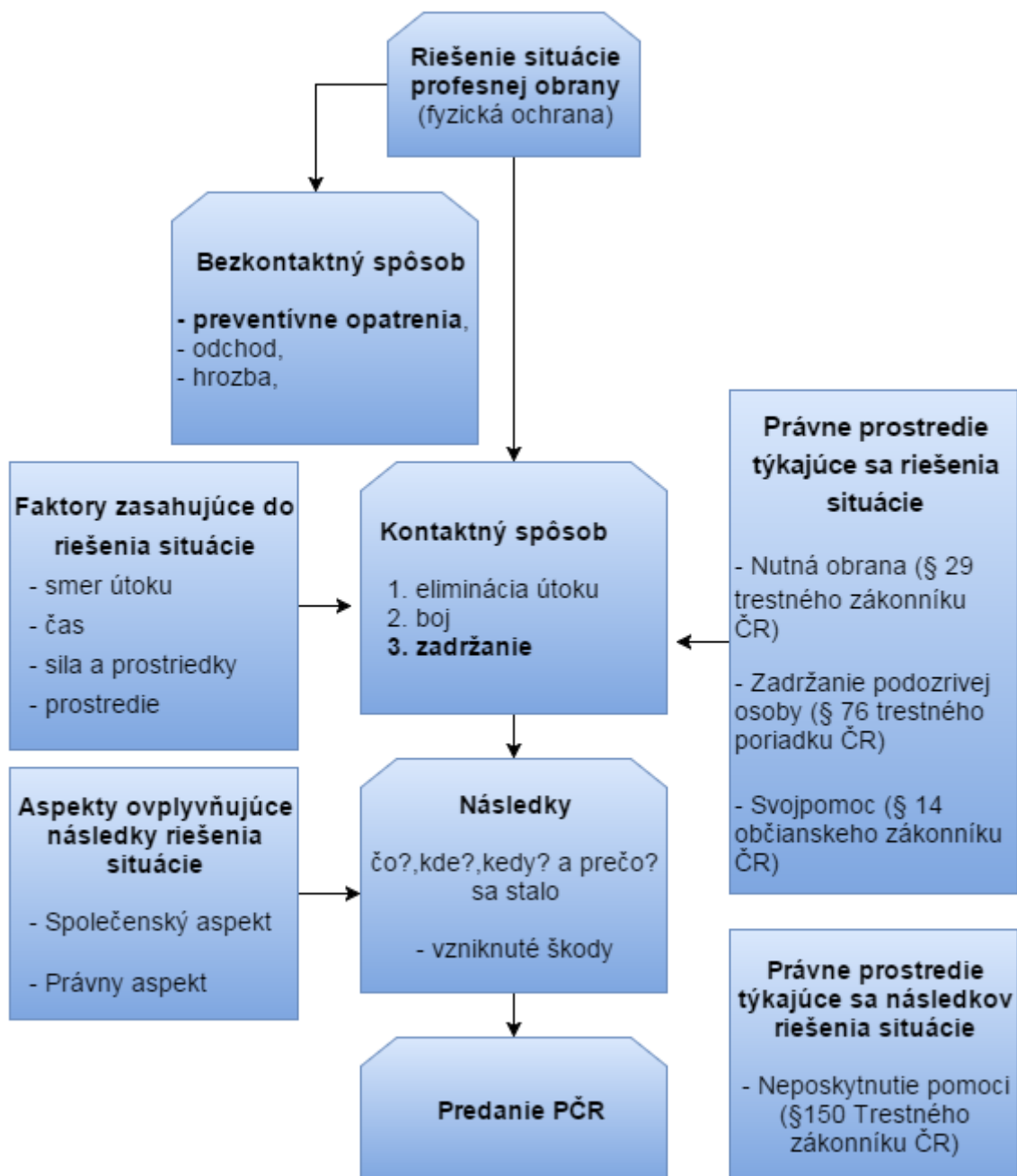

Schéma 2. Riešenie situácie PrO (zdroj: vlastný)

Úspešné vyriešenie situácie v oblasti PKB vyžaduje kvalifikovaný výber na konkrétne pozície a dostatočnú prípravu. Pracovník musí byť pripravený po stránke fyzickej ale i psychickej.

Základné služby, ktoré poskytujú pracovníci PKB:

- Strážne služby (ostraha objektu, ochrana osôb v objekte).
- Detektívna činnosť (v obchodoch a hoteloch).
- Preprava hotovostí a cenín (kuriér).
- Bodyguarding (ochrana a obrana osôb).
- Ostatné služby PKB (recepčný, ostraha kultúrnych a športových akcií).[3]

1.6 Bezkontaktný spôsob

Ak to nie je nutné PrO nevyžaduje použitie kontaktu pri riešení situácie. Pracuje na princípe gradovania situácie, hrozby a taktického pohybu. Možnosti riešenia situácie je vyhnutie sa konfliktu, prípadne odchod alebo útek. Ak sa nepodarí vyhnúť sa situácii alebo utiecť využíva sa komunikácia, dominancia alebo demonštrácia zbraňou. Neoddeliteľnou súčasťou riešenia situácie je improvizácia.[1]

1. Vyhnutie sa konfliktu

- Preventívne opatrenie,
- odchod (ak nie je v rozpore s plnením pracovných povinností),
- využitie situácie,
- improvizácia,
- využitie komunikácie.

2. Využitie hrozby

- Pomocou verbálnej komunikácie,
- obrannými prostriedkami,
- demonštráciu sily.

1.6.1 Preventívne opatrenia

Ide o vytvorenie organizačných opatrení. Organizované opatrenia musia byť konkretizované vzhľadom na možné riziká. Úlohou prevencie je predísť útoku, vyhýbať sa mu a nevytvoriť žiadnu príležitosť k nemu. Veľmi dôležitá je znalosť dobrej

psychologickej komunikácie. Dôležité sú aj ochranné opatrenia, napríklad obvodová ochrana.[1]

1.6.2 Odchod

Odchod nasleduje v prípade, ak na vyriešenie situácie nestačili preventívne opatrenia. Pracovník PKB rieši situáciu odchodom (peši, vozidlom) z miesta vznikajúcej situácie profesnej obrany. Tento postup je možný len pod podmienkou, že odchod pracovníka PKB je za účelom plnenia jeho pracovných povinností.[1]

1.6.3 Hrozba

Ak tieto formy nepomôžu alebo sa preskočia nasleduje hrozba. Najväčšia úroveň hrozby je demonštrácia sily. Ďalšími formami sú komunikácia, odhodlanie k boji alebo hrozba použitia obranného prostriedku.[1]

1.7 Kontaktný spôsob

Kontaktný spôsob zahrňuje ochrannú a obrannú variantu. Medzi ochrannú variantu patrí využitie ochranných prvkov a predmetov (mreže, dvere, zámky). Obranná varianta je závislá na gradovaní vzniknutej situácie, od čoho sa odvíja použitie obranných prostriedkov a techník z hľadiska vzdialenosti a účinku. Nastáva kontaktný boj, zadržanie a predanie príslušným orgánom.[1]

1.7.1 Boj

Ak nepomohli predošlé formy alebo nemohli byť využité nastáva boj. V boji sa používajú všetky možné dostupné prostriedky. Cieľom boja je eliminácia možného útoku, zadržanie útočníka a následné Predanie PČR. Všetky činnosti musia byť samozrejme v súlade so zákonmi a právom.[1]

1.7.2 Zadržanie

Zadržanie je druhá základná úloha fyzickej ochrany. Na základe trestného poriadku ČR (§ 76) môže zadržať v podstate ktokoľvek. Zadržaný človek je dočasne obmedzený na slobode. Zadržanie je možné vo viacerých variantoch. Ak zadržaný spolupracuje je to najjednoduchšia a najprijateľnejšia varianta, pretože je za potreba najmenej dostupných prostriedkov. Zadržaný nespupracuje ale neútočí. Snaží sa vytrhnúť z držania ale priamo nevykonáva útoky. A poslednou najtvrdšou variantou je keď útočník nespupracuje a

útočí. Nasleduje použitie nutnej obrany (§29 Trestného zákonníka ČR) a opätovného zadržania, tento proces sa opakuje dokým sa zadržaný neupokojí.[4]

Na zadržanie útočníka využíva pracovník PKB techniku zadržania. Techniky zadržania môžu byť rôzne. Správne zvolená technika zadržania je závislá na spôsobe útoku, smere útoku a ďalších faktoroch. Do situácie zasahuje aj právna norma (§ 14 Občianskeho zákonníka ČR), ktorá hovorí o svojpomoci si k svojmu právu sám. Pracovník PKB sa ale nesnaží pomôcť k svojmu právu ale k právu niekoho iného.[1]

1.8 Právne prostredie týkajúce sa riešenia situácie

V prvom rade si treba uvedomiť, že právny poriadok Českej republiky neudáva pracovníkom komerčnej bezpečnosti žiadne špeciálne privilégia oproti bežným občanom. Pri akomkoľvek užitíu fyzickej sily alebo pri použití zbrane je nutné zvážiť, či je konanie v súlade s právnymi podkladmi. Policajt, vojak, colník alebo pracovník priemyslu komerčnej bezpečnosti sú orgány činnými v trestnom riadení, ktoré sú vždy prísnejšie posudzované ako bežná verejnosť. Napriek tomu, že pre nich neexistuje žiadny právny podklad.[1]

1.8.1 Nutná obrana (§ 29 trestného zákonníka ČR)

Znenie:

- (1) „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem.“[5]
- (2) „Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“[5]

Ide o čin, ktorým sa odvráti priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený trestným zákonom. Samotný čin nutnej obrany je trestným činom avšak pri spojitosti s odvrátením trvajúceho alebo priamo hroziaceho útoku sa o trestný čin nejdená. S využitím sebaobrany a obrany je odvrátený útok, obvykle na život, zdravie alebo majetok. V podstate ide o protiútok, ktorý sa zhoduje s trestným zákonníkom, smerovaný proti útočníkovi. Z právneho hľadiska ide o súboj dvoch záujmov proti sebe. Na jednej strane je záujem napadnutý útokom, a na druhej strane záujem útočníka. Záujem útočníka je v tomto prípade obetovaný z dôvodu odvrátenia prvého útoku. Proti nutnej obrane neexistuje nutná obrana. Obrana primárneho útočníka proti obrancovi je aj naďalej

primárny útok. K nutnej obrane nie je oprávnená len osoba, ktorá je ohrozená, ale taktiež osoba, ktorá sa zastane obete trestného činu.[1]

V prípade ak útok skončil a konanie napadnutého voči útočníkovi bude vykazovať známky oplácania, nejedná sa o konanie v nutnej obrane. Takéto konanie prekračuje podmienky nutnej obrany. Následky spôsobené obranným zásahom útočníkovi môžu byť rovnako závažné alebo ešte závažnejšie ako tie, ktoré hrozili napadnutému. Podstatný je teda pomer medzi spôsobom útoku a spôsobom obrany. Spôsob obrany teda zo zákona nesmie byť úplne zjavne neprimeraný spôsobu útoku. Obrana produkovaná napadnutým však neprimeraná a intenzívnejšie byť musí. Ak by to tak nebolo, potom by celkom logicky útok nebol odrazený a taká obrana by bola zbytočná.[1]

Podmienky nutnej obrany:

- Ide o útok na záujem chránený trestným zákonom.
- Útok priamo hrozí alebo trvá.
- Obrana nie je celkom zjavne neprimeraná spôsobu útoku.
- Obrana musí byť smerovaná výhradne proti útoku alebo útočníkovi.
- Následky obrany sú zvyčajne väčšie ako následky útoku.
- Útok nemusíme znášať.
- Nutná obrana zahrňuje aj obranu inej (tretej) osoby.

1.8.2 Pojmy nutnej obrany

1.8.2.1 *Záujem chránený trestným zákonom*

Konaním v nutnej obrane možno odvracať len útok smerujúci proti záujmu chránenému týmto zákonom, teda proti útoku, ktorý je trestným činom alebo k nemu smeruje. To je útok proti životu, zdraviu, majetku a osobnej slobode. Ide teda o odvrátenie útoku vedenému proti osobám, ale i proti veciam. Jednanie v nutnej obrane spočíva v tom, že ten, kto sa bráni útoku a spácha pri tom trestný čin je pri splnení všetkých zákonných podmienok beztrestný.[1]

1.8.2.2 *Útok priamo hroziaci*

Jednanie útočníka a celkové okolnosti musia bezprostredne poukazovať na skutočnosť, že útok nastane. Za týchto okolností nie je nutné čakať priamo na útok. V niektorých prípadoch môže ísť len o vyhrážanie. Z tohto dôvodu nemôže byť obrana predčasná

a priamo hroziaci útok nesmie byť domnelý. Ohrozená osoba musí jasne vedieť, že útok bude bezprostredne nasledovať.[1]

1.8.2.3 *Útok trvajúci*

Trvajúci útok nastane, keď útok už nastal a stále trvá. Útočník po jeho neúspešnom útoku bude v aktivite pokračovať aj naďalej. Obrana je smerovaná proti útočnickej neustálej útočnej aktivite. Nastáva striedanie útoku a obrany. Z časového hľadiska nie je konanie v nutnej obrane obmedzené. Možnosť aplikácie nutnej obrany je až do ukončenia protiprávneho stavu.[1]

1.8.2.4 *Obrana celkom zjavne neprimeraná útoku*

Obrana celkom zjavne neprimeraná útoku v skratke znamená, že obrana nemôže byť oveľa väčšia ako útok, avšak vždy musí byť väčšia aby došlo k odvráteniu útoku. Pri nutnej obrane útok nastať nemusí, avšak musí priamo hroziť alebo trvať.

1.8.3 **Zadržanie podozrivej osoby (§ 76 trestného poriadka ČR)**

Znenie:

- (3) „Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“[6]

Zadržat podozrivú osobu, ktorá pácha trestný čin alebo bezprostredne po ňom, môže ktokoľvek. Vzhľadom na rovnaké práva pracovníka PKB a bežného občana nemá pracovník PKB vyššie právo pri zadržiavaní podozrivej osoby. V PKB sa zadržanie používa v rámci pracovných povinností. Pracovník musí podozrivú osobu predat policajným orgánom.

1.8.4 **Svojpomoc (§ 14 občianskeho zákonníka ČR)**

Znenie:

- (1) „Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.“[7]

(2) „Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“[7]

1.9 Faktory zasahující do řešení situácie

Smer útoku, čas, sila a prostredie sú štyri faktory, ktoré majú dopad na riešenie situácie. Najdôležitejším faktorom profesnej obrany je smer útoku. Čas je taktiež veľmi dôležitý, hlavne z hľadiska útočnickej vzdialenosti. Sila ovplyvňuje výsledok situácie z hľadiska kondície zdravia a psychiky. Posledným faktorom je prostredie. Pojem prostredie v sebe zahŕňa miesto konania, poveternostné podmienky a dohľad.[1]

1.9.1 Smer útoku

Smer útoku je hlavným faktorom riešenia situácie PrO. Neznalosť smeru útoku znižuje účinnosť profesnej obrany. Smer útoku sa skladá z pásiem a sfér. Bližšie k tejto problematike sa budeme venovať v druhej kapitole.

1.9.2 Čas

Ak má pracovník PKB dostatok času, môže situáciu vyriešiť bezkontaktným spôsobom formou ústupu alebo dohovorom. Ak útočník priamo hrozí, znižuje sa vzdialenosť medzi útočníkom a obrancom, tak v tomto prípade sa riešenie situácie rieši kontaktným spôsobom. O vzdialenosti a spôsobe útoku sa budeme bližšie venovať v druhej kapitole.[1]

1.9.3 Sila a prostriedky

Tento faktor ovplyvňuje výsledok situácie PrO z hľadiska kondície útočníka a použitých obranných a ochranných prostriedkov. Sila je fyzický a psychický stav jedinca. Fyzická sila má veľký vplyv na riešenie situácie PrO ženou.

1.9.4 Prostredie

Prostredie má veľký vplyv na výsledok situácie z hľadiska miesta, kde sa situácia odohráva. Vplývať na situáciu môže aj ročné obdobie. Po skončení situácie má vplyv taktiež dohľad (svedkovia, kamery).[1]

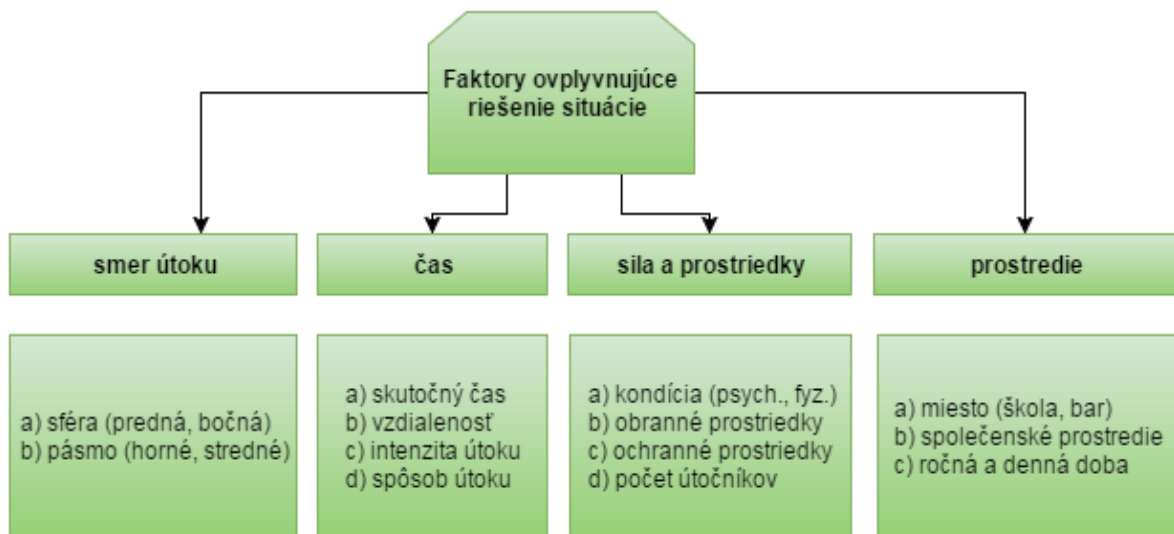

Schéma 3. Faktory ovplyvňujúce riešenie situácie (zdroj: vlastný)

1.10 Riešenie následkov

Riešenie následkov situácie PrO je operačná činnosť. Následky môžu mať vplyv na blízku budúcnosť obrancu alebo profesie. Zisťuje sa čo sa stalo, kde, kedy a prečo sa to stalo. Ďalej kto to spôsobil a aké vznikli škody. Veľký vplyv na riešenie následkov má spoločenský a právny aspekt.

Najčastejšie sa rieši, čo so zadržaným útočníkom. V prípade zranení sa poskytuje pomoc zraneným, ak je to potrebné tak i útočníkovi (§ 150 Trestného zákonníka ČR).

1.10.1 Spoločenský aspekt

Spoločenský aspekt taktiež ovplyvňuje riešenie situácie. Do tohto aspektu sa zaradujú dôkazové materiály (kamerové záznamy), svedkovia, postoj médií a v neposlednom rade postoj ľudí, ktorí boli v blízkosti riešenia situácie profesnej obrany. Spoločenský aspekt môže mať neskôr vplyv na právny aspekt. Spadá do operačnej úrovne.[1]

1.10.2 Právny aspekt

Právny aspekt nastupuje ako posledný aspekt. Rieši situáciu po jej skončení v dlhšom časovom odstupe z právneho hľadiska. Dosiahnutie spravodlivosti je avšak neisté pretože riešením situácie sa často zaoberajú lajkovia a nie odborníci. Na čo najvierohodnejšie rozhodnutie spravodlivosti je potreba čo najväčšieho množstva dôkazov a svedkov. Spadá do operačnej úrovne, niekedy má zastúpenie aj v strategickej úrovni.[1]

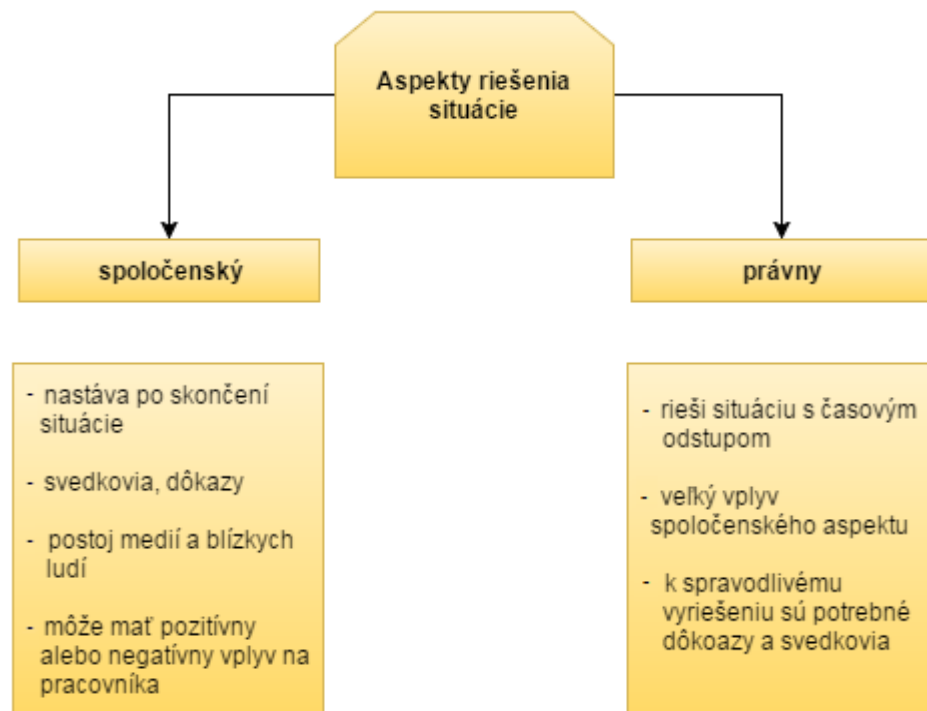

Schéma 4. Aspekty riešenia situácie (zdroj: vlastný)

1.10.3 Neposkytnutie pomoci (§150 Trestného zákonníku ČR)

Znenie:

- (1) „Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“
- (2) „Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“[8]

Po skončení situácie PrO môže nastať možnosť, že útočník utrpel značné zranenia. Z ľudského hľadiska je nelogické, že obranca bude poskytovať pomoc útočníkovi. Avšak s právneho hľadiska musí obranca poskytnúť pomoc útočníkovi ak javí známky zranenia.

2 TECHNIKY PROFESNEJ OBRANY

Existuje veľká škála prvkov a techník PrO, my si opíšeme tie najpoužívanéjšie, s ktorými sa stretáva pracovník alebo pracovníčka PKB. Obrana musí byť tvrdá a účinná, obzvlášť u ženy vzhľadom na rozdielne fyzické proporcie. Pri situácií PrO sú využívané prvky, techniky a ich kombinácie. Analyzujeme najčastejšie spôsoby útoku na muža a ženu a priradíme k nim vhodnú obrannú techniku.

2.1 Využitie techník v profesnej obrane

Pracovník PKB musí byť vždy v strehu a byť pripravený na elimináciu rôznych útokov a prípadné zadržanie útočníka. V nasledujúcich bodoch sú možné situácie, ktoré musí riešiť pracovník PKB s využitím techník PrO:

- Eliminovať fyzický útok s následným dohovorom a vyvedením.
- Eliminovať fyzický útok s následným zadržaním a predaním polícii.
- Eliminovať fyzický útok so zbraňou.
- Zadržanie utekajúceho.

Ak sa pracovník PKB dostane do takejto situácie, použitie techník je nevyhnutné. Výber techniky je závislé na niekoľkých faktoroch ako sú spôsob útoku, smer útoku alebo vzdialenosť.

2.2 Zahájenie boja

Počiatočná fáza, kedy vzniká konfliktná situácia na základe nejakého podnetu. Situácia prerástla až do fyzického napadnutia pracovníka PKB, má rozhodujúci význam nielen pre následný priebeh stretného boja, ale aj na konečný výsledok. Útočník môže zahájiť útok vzhľadom na spôsob útoku ako prepad alebo stretný boj.

2.2.1 Prepad

Situácia, kedy jeden z účastníkov nehodnotí situáciu ako bojovú. Znamená to, že nečaká možnosť fyzického útoku. Prepad sa delí na prepad zo zálohy (pasca), kedy je obranca napadnutý napríklad z úkrytu. Situácia vznikne spôsobom, že obranca sa nevedomky približuje k útočníkovi. Druhým typom prepadu je prepad situačný (aktívny). Obranca a útočník o sebe vedia, ale obranca situáciu zatiaľ nehodnotí ako bojovú a neočakáva útok.

2.2.2 Stretný boj

Obranca vie o útočníkovi, ktorého útok priamo hrozí. Útok je očakávaný. Útok sa môže začať priamo, formou provokácie alebo výpadu (facka s následným ústupom).[1]

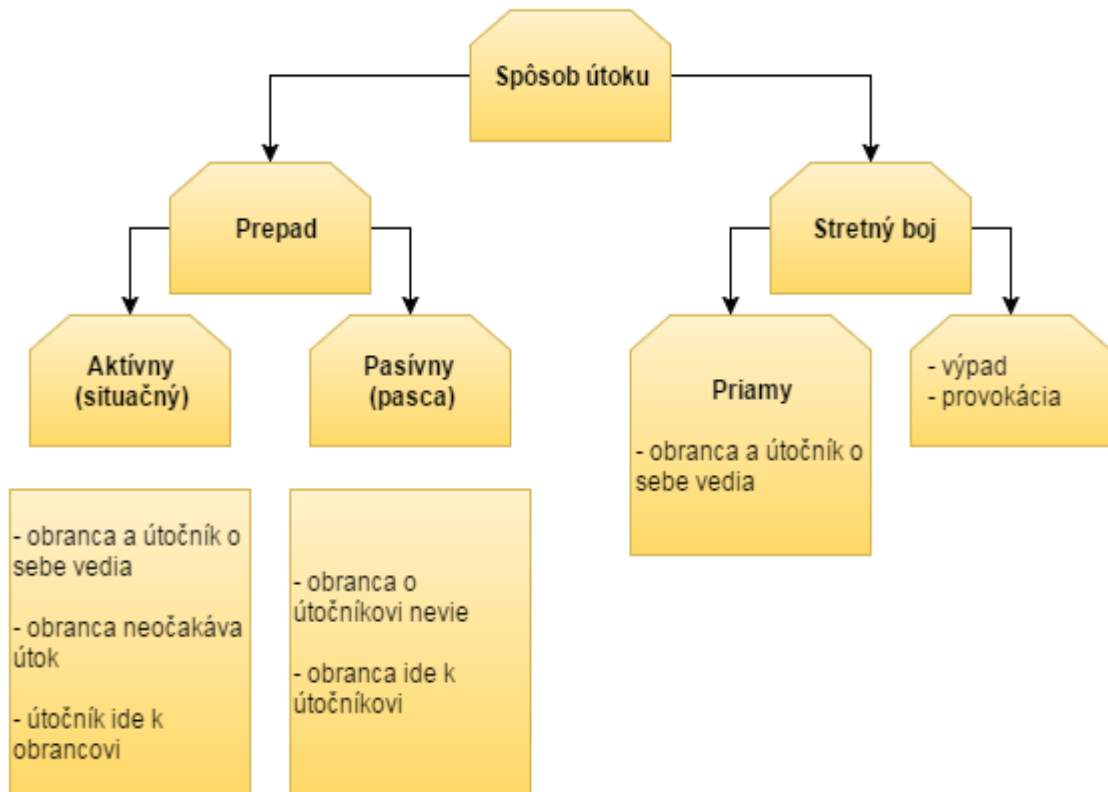

Schéma 5. Spôsob útoku (zdroj: vlastný)

2.3 Ovplyňujúce faktory

2.3.1 Vzďialenosť

Delenie vzdialeností obrancu od útočníka (ich vzájomné postavenie).

- **Distančná vzdialenosť** - Útočník stojí vo vzdialenosti asi 120cm od obrancu. Vzdialenosť pri ktorej je útočník schopný zásahu úderom alebo kopom bez nutnosti krátenia vzdialenosti výpadom.
- **Stredná vzdialenosť** - Vzdialenosť medzi obrancom a útočníkom je v rozmedzí 60 - 120 cm. Útočník je v blízkosti, kedy má možnosť z výberu množstva útokov.
- **Krátka vzdialenosť** - Vzdialenosť pod 60 cm. Dochádza predovšetkým k trvalému kontaktu (uchopenie za ruku, golier, rukáv).[9]

2.3.2 Smer útoku

Dôležitým faktorom obrannej situácie je smer útoku. Obranca by mal čo najskôr zaregistrovať odkiaľ a kam je vedený útok. Z tohto pohľadu rozlišujeme sféru a pásmo.

Sféra (určuje z akého smeru je vedený útok):

- **Predná,**
- **bočná,**
- **zadná.**

Pásmo (udáva výšku vedenia útoku):

- **Horné** (oblasť hlavy a krku),
- **stredné** (oblasť od krku po pás),
- **spodné** (oblasť od pásu nadol).[10]

2.4 Postoj v obrannej situácii

Pripravenosť k boji vyžaduje správny postoj. Voľba postoja závisí na aktuálnej situácii. V oblasti PrO sa postoj označuje ako streh. Tento postoj by nemal naznačovať prípravu k boju. Celkové držanie tela je uvoľnené, vzdialenosť nôh je asi na šírku ramien, ruky v prirodzenej polohe. Ruky by nemali vykazovať žiadne známky prípravy k boju avšak musia byť voľné, flexibilné a okamžite pripravené na riešenie situácie.[11]

Obrázok 1. Ukážka postoja (zdroj: vlastný)

2.5 Technické prvky profesnej obrany

2.5.1 Úder a kop

Úder a kop sú zásahy s veľkou kinetickou energiou. Patria medzi najrýchlejšie a najefektívnejšie zásahy, ktorými je možné zastaviť útok, ochromiť a narušiť stabilitu útočníka a tým ho dostať do situácie, kedy nie je schopný pokračovať v útoku alebo sa brániť. Čas, kedy má útočník narušenú stabilitu a je ochromený po údere je najvhodnejší k nasadeniu páky k znehybneniu, zadržaniu alebo odvedeniu.[12]

2.5.2 Blok

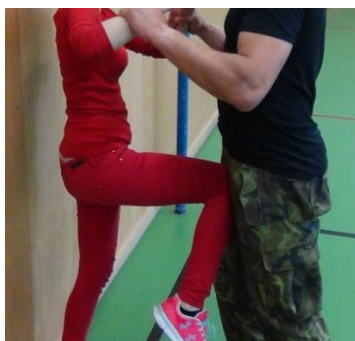
Blok slúži na elimináciu útoku (kop, úder), prípadne jeho zmiernenie s využitím obranných techník. Po bloku spravidla nasleduje opätovaný útok (navolnenie). V PrO je obranná situácia zakončená s využitím a kombináciou ostatných obranných prvkov.

Obrázok 2. Ukážka bloku (zdroj: vlastný)

2.5.3 Navolnenie

Navolnenie je dočasné omráčenie útočníka, zamedzenie opätovného útoku a získanie času na protiútok. Navolnenie nasleduje priamo po zablokovaní útoku, spravidla je to úder na citlivé miesto ľudského tela.

Obrázok 3. Ukážka navolnenia (zdroj: vlastný)

2.5.4 Páčení

Páčení je snaha dostať sklbené pohyblivé časti ľudského tela do neprijateľnej polohy. To jest do hraničnej polohy pohyblivosti, prípadne až tesne za ňou. Bolesť spôsobená páčením taktiež vedie k obmedzeniu alebo ukončeniu pohybových aktivít súpera. V PrO slúži na donútenie plniť príkazy (vyvedenie, zrušenie odporu, zadržanie).[12]

2.5.5 Chvat

Jeho cieľom je dostať súpera do takej polohy a situácie, že už je veľmi malá pravdepodobnosť, že sa z tejto polohy dostane a bude pokračovať v pohybovej aktivite. Primárnym cieľom chvatu nie je spôsobiť bolesť ale blokovať a znehybniť súpera. Často ide o kombináciu chvatu s páčením alebo s údermi. Súčasťou chvatov môžu byť bolestivé uchopenia alebo podporné hmaty cielené na určité miesta ľudského tela. V PrO slúži k splneniu požadovaného služobného úkonu a zaistenie vlastnej a všeobecnej bezpečnosti.[12]

Obrázok 4. Ukážka kombinácie chvatu a páky (zdroj: vlastný)

2.6 Bolesť

Vyvolanie bolesti u útočníka je najefektívnejší spôsob ako doceliť fyzické ovládanie útočníka. Znalosť anatómie ľudského tela, predovšetkým bolestivých miest je základným predpokladom pre uplatnenie obranných techník v oblasti PrO. U útočníka je možné vyvolať rôzne stupne bolesti. Vzhľadom na intenzitu bolesti je možné ju rozdeliť do troch základných skupín. Pocit bolesti však na každého vplýva individuálne, najmä psychický stav môže spôsobiť rozličné vnímanie bolesti. Rovnaký pocit môže byť utlmený pri stavoch nenávisťi, zúrivosti a pod. Naopak citlivejší pri pocitoch úzkosti alebo zimy.[12]

2.6.1 Prvá skupina vyvolania bolesti

Bolesť zaradená do prvej skupiny je maximálna tak intenzívna aby bolo možné ju potlačiť. Vedomie človeka musí byť v tomto prípade sústredené nielen na pokračovanie fyzickej aktivity ale i na potláčanie bolesti. Reakčné doby sa predlžujú.[12]

2.6.2 Druhá skupina vyvolania bolesti

Bolesť sa dá potlačiť na krátky čas, avšak je potrebné veľké úsilie. Vedomé úsilie je v tomto prípade rozdelené na snahu pokračovať vo fyzickej aktivite a snahu zbaviť sa bolesti. Reakčné doby sa výrazne predlžujú a stráca sa správna koordinácia pohybov.[12]

2.6.3 Tretia skupina vyvolania bolesti

Bolesť nadobudla takú intenzitu, že už nie je možné ju premôcť. Vedome aj podvedome sa prejavuje snaha bolesť prekonať, respektíve sa jej zbaviť. Môžu nastať mimovoľné prejavy ako kŕče alebo dokonca strata vedomia.[12]

2.7 Citlivé miesta ľudského tela

Existuje mnoho citlivých miest na ľudskom tele. Sú to miesta, ktoré po zásahu mnohonásobne zvyšujú vnímanie bolesti. Na vyvolanie bolesti je postačujúca aj malá sila úderu. Tieto miesta sú využívané hlavne ženami.

Príklady citlivých miest:

- Hlava,
- krk,
- rebrá,
- slabiny,
- oblasť brucha (podbruško, solar plexus),
- kĺby (koleno, členok, lakteť).[13]

2.8 Rozdelenie pák a úderov

Rozdelenie pák:

- Malé (krátke) páky (páka na kĺby prstov, zápästie, kotník),
- stredné páky (lakteť, koleno),
- dlhé páky (rameno, bedro).

Rozdelenie úderov a kopov:

- Útočné (úder rukami, kopy nohami),
- obranné (tzv. brzdný úder alebo kop) v podstate slúžia na blokovanie útoku.

Rozdelenie úderov a kopov z hľadiska trajektórie:

- **Údery priame** - úder je vedený najkratšou cestou k zasahovanému cieľu, teda po priamke.
- **Údery oblúkové** - úder je vedený po oblúku. Často sú tieto údery spojené s náprahom. Z hľadiska prípravy obrany sú teda menej nebezpečné ako úder priamy.
- **Úder zmiešaného typu** - medzi takýto úder patrí napríklad brzdný úder, kop s výskokom alebo oblúkový úder s rotáciou tela. Účinnosť týchto úderov je umocnená hmotnosťou tela útočníka, ktorá pôsobí v smere útoku a tým mu pridá patričnú kinetickú energiu.[12]

2.9 Analýza útokov na pracovníka PrO

Každý útočník je jedinečný a je veľmi ťažké analyzovať, ktorý útok je najčastejšie vedený na pracovníka alebo pracovníčku PKB. Majoritná skupina útočníkov je netrénovaná, takže smer ich útoku je daný pudovo. Podvedome má každý človek vložené pravidlá zaútočenia. Budeme predpokladať, že útočník bude muž a nebude útočiť pomocou zbrane. V tomto prípade sú najčastejšie útoky realizované rukami, v menšej miere pomocou nôh.

2.9.1 Útok vedený na muža

Ako už je spomenuté, je veľmi ťažké určiť najčastejší typ útoku. Podľa pudových vlastností každého muža môžeme považovať za najčastejší útok oblúkový úder päsťou. Tento typ útoku je smerovaný spravidla na horné pásmo obrancu. Prvým krokom je eliminácia útoku. Proti oblúkovému úderu sa používa blok tohto útoku. Spravidla nasleduje zadržanie útočníka, čo je jedna z hlavných funkcií fyzickej ochrany.

2.9.2 Útok vedený na ženu

Keďže predpokladáme, že útočník je muž, žena vzhľadom na jej telesnú stavbu má menšiu šancu ubrániť sa útoku. Ak je telesný rozdiel medzi ženou a mužom, je takmer nemožné aby žena útočníka zadržala. Pri technikách PrO musí byť žena veľmi rýchla a obrana musí byť veľmi efektívna. Z morálneho hľadiska vo väčšine prípadoch muž ženu neudrie. Pri

plnění povinností pracovníčky PKB je útočnickov cieľ aby ho pracovníčka nezadržala alebo nijak neohrozila jeho protiprávne konanie. Útočník chce teda ženu chytiť a držať. Aby sa útočník vyhol prípadným úderom chytí ženu spravidla za ruky. Obranou proti tomuto útoku je vyslobodenie z držania za ruky.

2.10 Výcvik

Výcvik profesnej obrany pracovníka PKB musí vychádzať zo znalostí potrieb a hrozieb, s ktorými sa môže stretnúť pri výkone služby. Iné nároky má ostraha objektu a iné člen zásahovej jednotky. Príprava na základnej úrovni by mala obsahovať komunikačné schopnosti a základy obranných prvkov a techník. Oboznámenie sa s prvkami a technikami je možné pomocou kontaktného výcviku. Ďalšou možnosťou je vizualizácia daných prvkov alebo techniky, kedy si danú techniku pozrie napríklad na videu alebo fotografiách. Takto sa môže s danou technikou oboznámiť a analyzovať ju ešte pred kontaktným výcvikom. Kontaktný výcvik je avšak neoddeliteľnou súčasťou, to znamená, že samotná vizualizácia nestačí.

3 VIZUALIZÁCIA

Vizualizácia zahŕňa techniky vytvárania obrazov, animácií, videí, diagramov pre potreby ich názorného zobrazenia. Je to spôsob vhodného zobrazenia informácií ostatným. V našom prípade ide o účelné zobrazenie techník PrO. Vizualizácia nám poskytuje efektívne a dobre pochopiteľne prevedenie daných techník, zameraných na ich presnosť, účinnosť a variabilnosť prevedenia. Výsledok vizualizácie môžeme použiť ako edukačný materiál.

3.1 Formy vizualizácie

Existuje veľké množstvo foriem vizualizácie. Výber vhodnej vizualizácie závisí na vstupných informáciách (dátach) a na forme požadovaného výstupu.

Statická vizualizácia

- Grafy,
- schémy,
- tabuľky,
- obrázky,
- fotografie,
- fotografie s popisom,
- sekvenčné fotografie.

Dynamická vizualizácia

- Video,
- video s popisom,
- film.

3.1.1 Vizualizácia v oblasti PrO

Vizualizácia poskytuje náučné a stručné vysvetlenie jednotlivých prvkov a techník. Musí byť zameraná na podrobný postup prevedenia kompletnej techniky. Znázornenie techniky je realizované pomocou modelovej situácie. Názorne demonštruje celý priebeh daného prvku alebo techniky. Najvhodnejšie formy vizualizácie sú fotografie s popisom, sekvenčné fotografie a video s popisom. Tieto formy vizualizácie splňujú požiadavky pre správne prezentovanie danej techniky.

3.2 Fotografie s popisom

Fotografia je dvojrozmerné grafické vyjadrenie stavu, ktorý zachytáva. Pridaním vhodného popisu k fotografiám získame presnejšie vyjadrenie stavu zobrazeného na fotografií. Pomocou popisu môžeme vyjadriť stav pred fotografiu ale i stav, ktorý nasleduje po aktuálnej fotografii.

Obrázok 5. Ukážka fotografie s popisom (zdroj: vlastný)

3.3 Sekvenčné fotografie

Sekvenčná fotografia je forma fotografie, ktorá zobrazuje fotografický záznam deja v rade alebo sérií viacero záberov za sebou. Zábery sú fotografované s minimálnym časovým odstupom pre čo najlepšie znázornenie deja.

Obrázok 6. Ukážka sekvenčnej fotografie (zdroj: vlastný)

3.4 Video s popisom

Video sa v podstate skladá z fotografií, ktorých frekvencia zobrazovania je vyššia ako frekvencia vnímania ľudského oka. Video sa nám teda javí ako pohyblivý obraz. Po pridaní popisu k videu môžeme bližšie objasniť jav, ktorý sa aktuálne zobrazuje alebo jav, ktorý tomu predchádza alebo nasleduje. Pre vizualizáciu techniky PrO je to najvhodnejší spôsob zobrazenia.[14]

Obrázok 7. Ukážka záberu z videa s popisom (zdroj: vlastný)

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

4 TVORBA VIZUALIZÁCIE

Tvorba vizualizácie je proces pri ktorom sa spracúvajú fotografie a videá do nami požadovanej podoby. Prvá časť kapitoly je zameraná na prípravu tvorby vizualizácie a oboznámenie sa s editačnými programami. V druhej časti je opísaný samotný proces tvorby vizualizácie.

4.1 Cieľ vizualizácie

Cieľom vizualizácie je spracovať a následne prezentovať techniky PrO. Pre vizualizáciu techník boli vybrané tri vhodné metódy vizualizácie. Prvá metóda obsahuje série fotografií s popisom, druhá metóda obsahuje sekvenčné fotografie a tretia metóda je spracovanie a vytvorenie videa pomocou editačného softvéru.

4.2 Príprava

Pred tvorbou vizualizácie je potrebná vhodná príprava. Prvá časť prípravy zahŕňa výber správneho prostredia. Vzhľadom na možný úraz pri tvorbe vizualizácie bola najvhodnejšia voľba uzatvorená telocvičňa s drevenou podlahou.

Druhým krokom bolo zaobstaranie hercov s dostatočnou prípravou na predvedenie techník. Herci boli absolventmi predmetu Špeciálna telesná príprava I-III. Pre lepšie znázornenie techniky a lepšie rozoznanie útočníka od obrancu bolo zvolené vhodné oblečenie. U útočníka bolo zvolené civilné oblečenie. Obránci mali oblečené jednofarebné oblečenie, žena bola celá v červenom, muž celý v modrom.

Na vytvorenie surových záberov a fotografií je potrebné vhodné záznamové zariadenie. Na natočenie a vytvorenie fotografií bola použitá digitálna videokamera.

Posledným krokom je výber vhodných editačných softvérov. Na editáciu videa je vhodný a dostačujúci Sony Vegas. Na editáciu fotografií nám postačí Zoner Photo Studio.

4.2.1 Digitálna videokamera

Kameru volíme takú, ktorá vyhovuje našim požiadavkám. Medzi základné požiadavky pre tvorbu vizualizácie je kvalita videa a dostatočná rozlíšenie obrazu (pozitívne využitie pri editácii). Ďalšou podmienkou je dostatočný úložný priestor o čo sa postarala pamäťová karta o kapacite 16GB. Vzhľadom na dynamiku záberov a nutné premiestňovanie kameramana pri natáčaní techniky je potrebný kvalitný stabilizátor obrazu.

Bola vybraná kamera, ktorá splňuje všetky požiadavky - Sony HDR-CX410. Kamera je vybavená vyváženým optickým stabilizátorom, ktorý kompenzuje otrasy a rýchle zmeny smeru. Taktiež splňuje možnosť tvorby fotografií, čo nám umožnilo ju použiť nielen na zachytenie videa ale i fotografií.

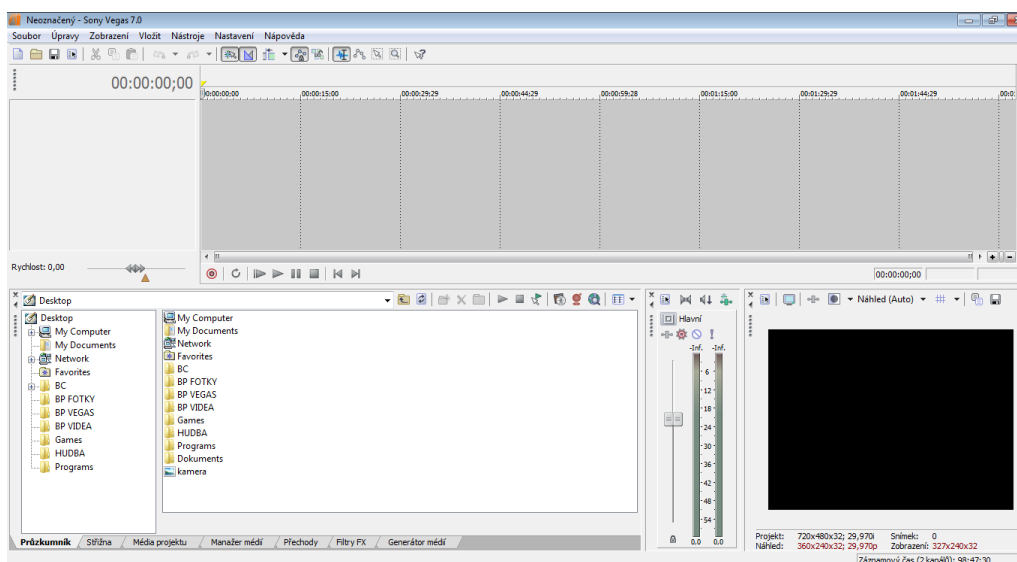
Obrázok 8. Digitálna videokamera (zdroj: www.sony.cz)

4.2.2 Program na editáciu videa

Ako bolo už spomenuté, pre strih a editáciu videa je vodný program Sony Vegas. Ponúka nám komplexné riešenie pre úpravy a strih videa vo vysokom rozlíšení. Obsahuje radu efektov, prechodov a ďalších možností pre tvorbu videa.

4.2.2.1 Zoznámenie sa s prostredím

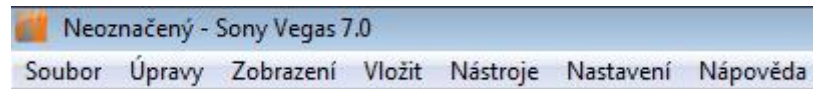
Po otvorení programu Sony Vegas sa nám zobrazí komplexné pracovné prostredie. Prostredie je navrhnuté tak, aby zobrazovalo všetky potrebné časti súčasne. Zvolili sme verziu 7.0 v českom jazyku. Táto verzia je síce už staršia, ale pre nás dostačujúca.

Obrázok 9. Pracovné prostredie (zdroj: vlastný)

4.2.2.2 Základné menu

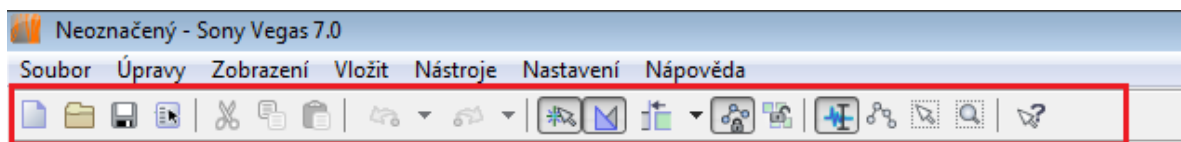
Skladá sa ako u iných softvérov z niekoľkých volieb. V našom prípade z hlavných položiek *Soubor*, *Úpravy*, *Zobrazení*, *Vložit*, *Nástroje*, *Nastavení*, *Nápověda*. Pomocou hlavného menu je možné ovládať celý program.

Obrázok 10. Hlavné menu (zdroj: vlastný)

4.2.2.3 Nástrojová lišta

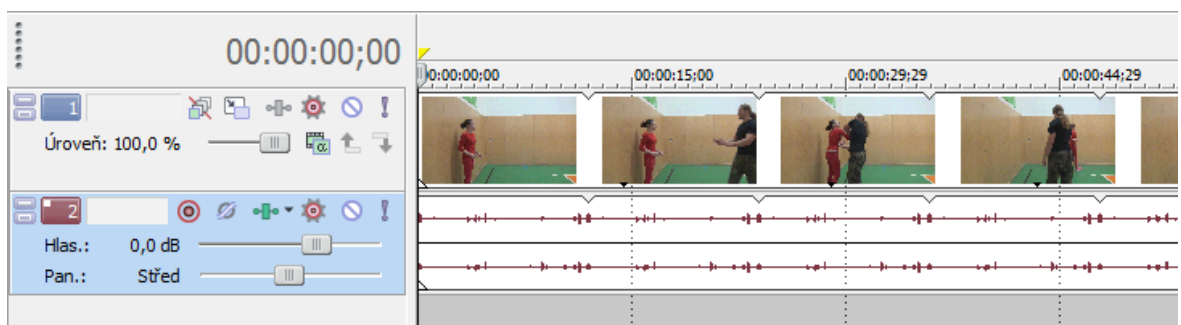
Implicitne po nainštalovaní sa v nástrojovej lište nachádzajú najpoužívanejšie tlačidlá. Tlačidiel existuje široká škála a je možnosť ich pridania alebo odobrania podľa potreby. Tlačidlá je možné meniť prioritu (zoradenie) ich zobrazenia.

Obrázok 11. Nástrojová lišta (zdroj: vlastný)

4.2.2.4 Časová os

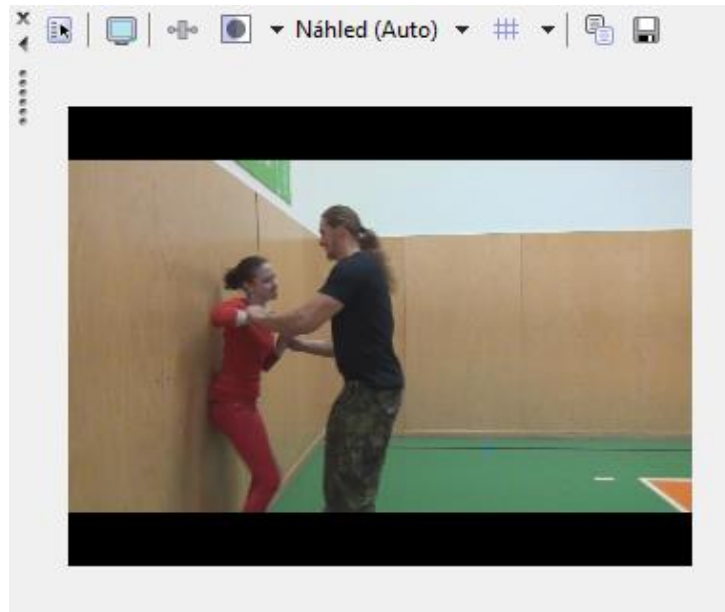
V časovej osi pracujeme s vrstvami, ktoré sú zoradené nad sebou. Vrstva, ktorá je vyššie má vždy prioritu v zobrazení. Do časovej osi vkladáme video stopy, zvukové stopy, prípadne obrázky. Skladá sa z tzv. záhlavia na ľavej časti, kde sú základné tlačidlá na editáciu konkrétnej stopy a voľného časového úseku vpravo. V tejto časti sa nám zobrazujú stopy roziahnuté vzhľadom na ich dĺžku.

Obrázok 12. Časová os (zdroj: vlastný)

4.2.2.5 *Náhľadové okno*

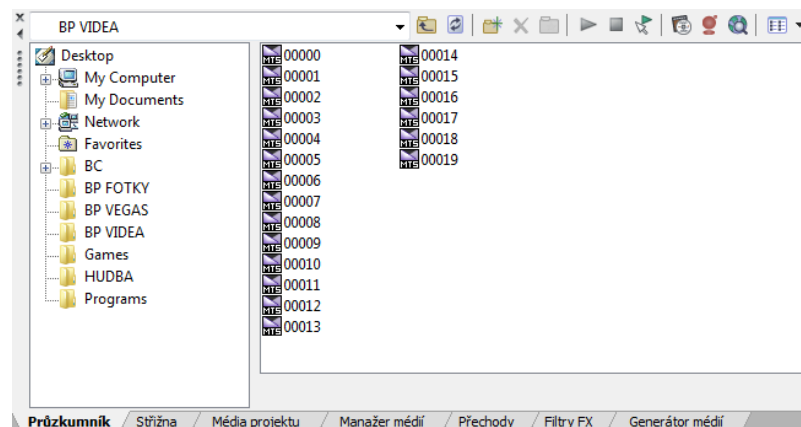
Nachádza sa v pravej dolnej časti pracovného prostredia. Náhľadové okno slúži na zobrazenie aktuálnych záberov pred renderovaním. Zobrazia sa v ňom všetky zmeny a úpravy, ktoré vykonáme, takže môžeme kontrolovať ich správnosť. Video je teda možné prehrať a skontrolovať bez nutnosti exportu.

Obrázok 13. Náhľadové okno (zdroj: vlastný)

4.2.2.6 *Prieskumník*

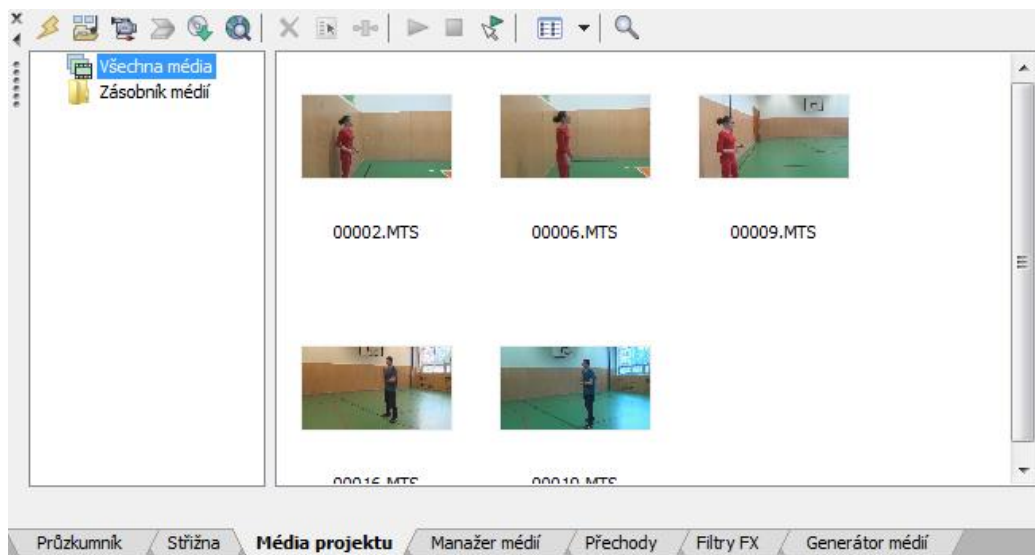
Slúži ako prieskumník v systéme Windows. Umožňuje jednoduché spravovanie súborov. Jednoduchým pretiahnutím myšou vložíme požadované video na časovú os. Po pridaní na časovú os sa automaticky zobrazí na karte *Média projektu*.

Obrázok 14. Prieskumník (zdroj: vlastný)

4.2.2.7 Média projektu

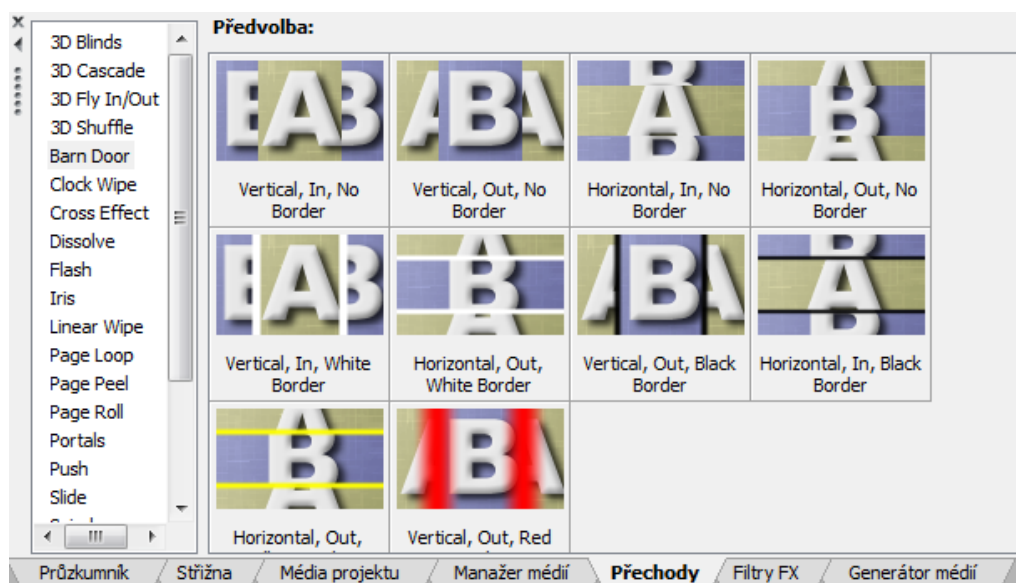
Karta média projektu zobrazuje všetky video stopy, zvukové stopy alebo obrázky, ktoré už boli nami použité (vložené do časovej osi). Ak sa stane, že nechtiac odstránime video z časovej osi, tak ho jednoducho nájdeme na tejto karte bez nutnosti preklikávať sa v prieskumníkovi.

Obrázok 15. Média projektu (zdroj: vlastný)

4.2.2.8 Přechody

Karta Přechody obsahuje výber prechodových efektov, ktoré sa vkladajú medzi dve video stopy. Nájdeme tu 3D prechody, 2D prechody, flashe atd.

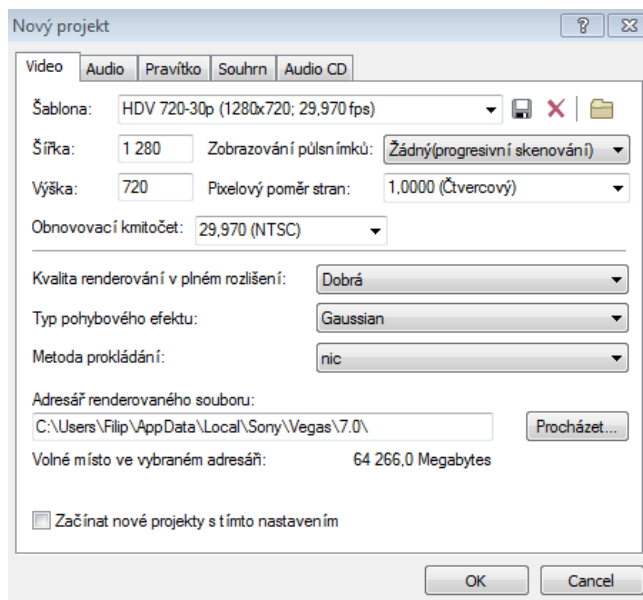

Obrázok 16. Přechody (zdroj: vlastný)

4.3 Editácia a strih

4.3.1 Vytvorenie nového projektu

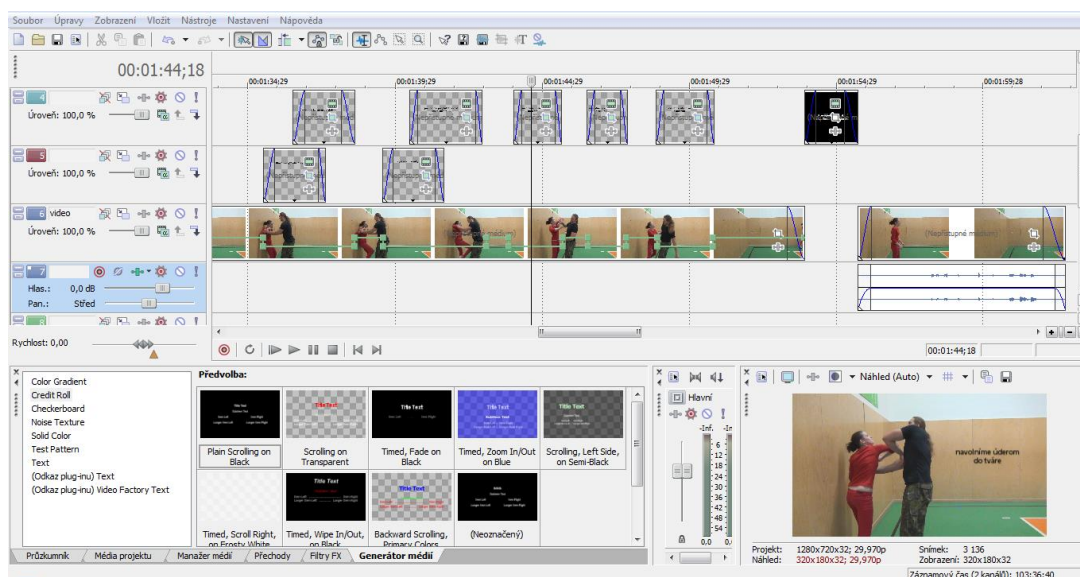
Prvým krokom je vytvorenie nového projektu. V tomto kroku sa nastavujú základné parametre videa (rozlíšenie, kmitočet, formát).

Obrázok 17. Vytvorenie nového projektu (zdroj: vlastný)

4.3.2 Editácia

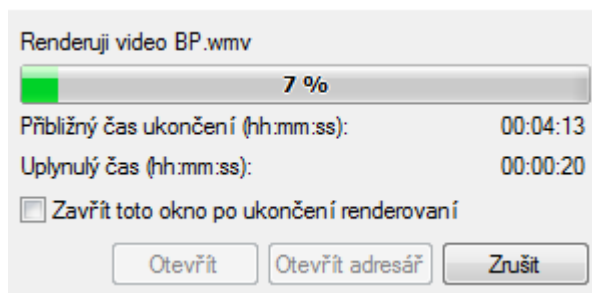
Editácia videa zahŕňa strih videa, vytvorenie textových titulkov, spomalenie videa a prácu s audio stopou.

Obrázok 18. Editácia (zdroj: vlastný)

4.3.3 Export videa

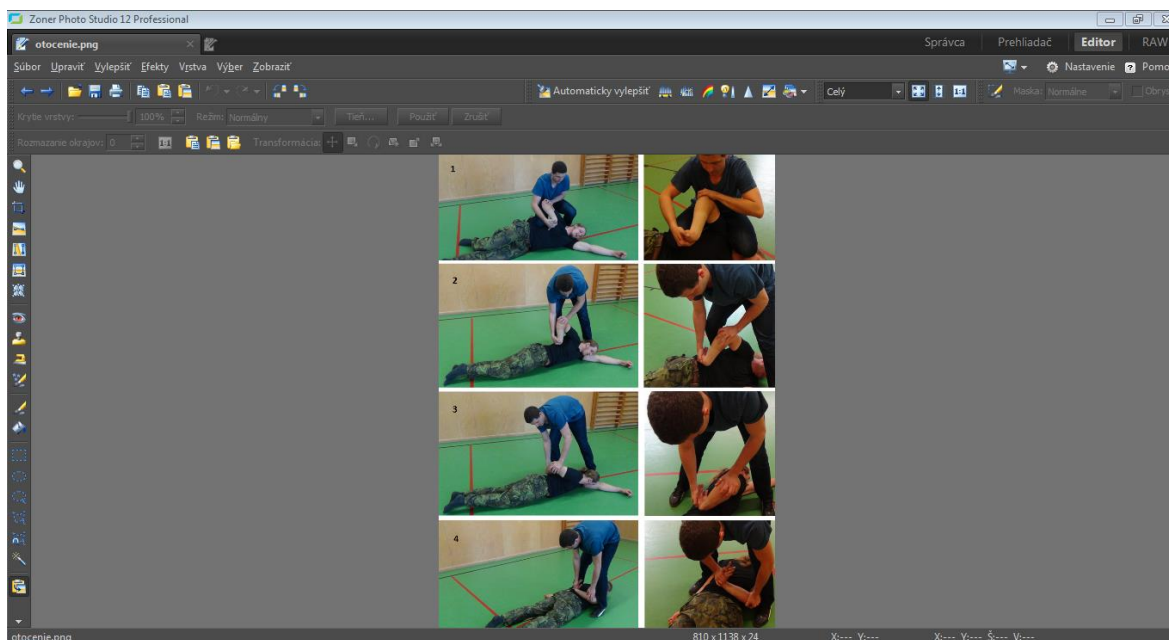
Export videa je finálny proces tvorby videa. Export videa je realizovaný pomocou renderovania. Renderovanie prepočíta všetky snímky a upraví ich podľa pridaných efektov. Video je možné exportovať v rôznych formátoch.

Obrázok 19. Export videa (zdroj: vlastný)

4.4 Úprava fotografií

Úprava fotografií bola realizovaná pomocou programu Zoner Photo Studio. Program je určený pre správu fotografií, spracovanie a prípadné publikovanie. Program bol využitý na úpravu fotografií s popisom a vytvorenie sekvenčných fotografií.

Obrázok 20. Prostredie Zoner Photo studio (zdroj: vlastný)

5 VIZUALIZÁCIE TECHNÍK

5.1 Fotografie s popisom - Zadržanie

5.1.1 Predstavenie útočníka a obrancu

Obrázok 21. Predstavenie útočníka a obrancu (zdroj: vlastný)

5.1.2 Eliminácia útoku

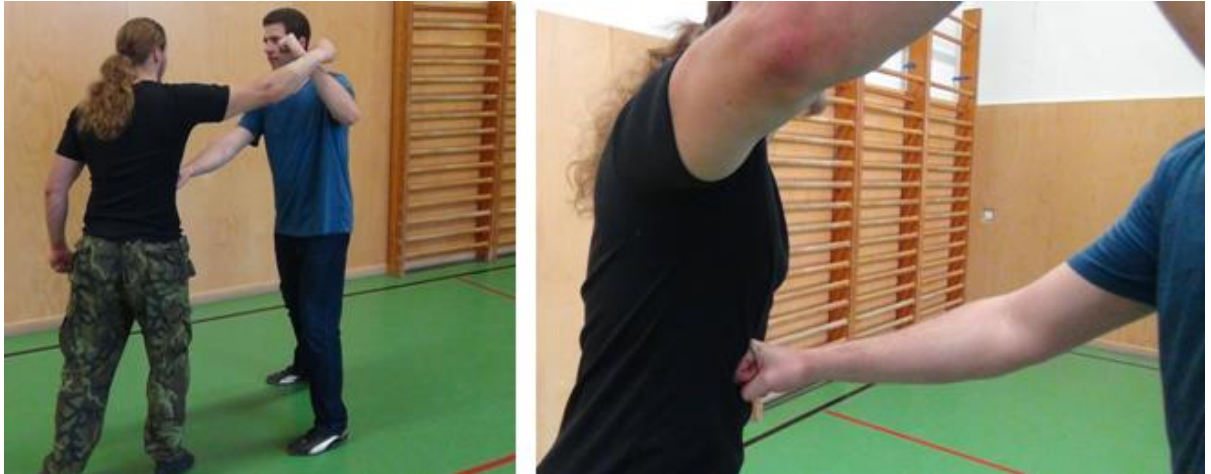
Útočník sa rýchlo približuje a je celkom zjavné, že nastane útok. Obranca je v tom čase v strehu a útok očakáva. Ako typ útoku bol použitý oblúkový úder päsťou smerovaný na horné pásmo (tvár). Na elimináciu tohto útoku použijeme blok rukou. Môžeme pridať úkrok stranou.

Obrázok 22. Eliminácia útoku (zdroj: vlastný)

5.1.3 Navolnenie útočníka

Útočníka je potrebné okamžite po bloku alebo súčasne navolniť kontra úderom. Úder by mal byť smerovaný na citlivé miesta na tele. V našom prípade je útok smerovaný na oblasť brucha útočníka.

Obrázok 23 Navolnenie útočníka (zdroj: vlastný)

5.1.4 Podmet

Ďalším krokom je dostať útočníka na zem, kde je možnosť lepšej manipulácie. Najefektívnejším spôsobom je podmet. Cieľom podmetu je narušenie stability útočníka s následným pádom na zem.

Po navolnení presunieme pravú nohu za útočnickovu nohu (podľa jeho postoja). Uchopíme útočníka napríklad za rameno a prehodíme ho cez presunutú nohu. Ak je to možné, môžeme si pomôcť potiahnutím blokovanej ruky útočníka smerom k sebe.

Obrázok 24. Podmet (zdroj: vlastný)

5.1.5 Znehybnenie útočníka na zemi

Útočníka na zemi je potrebné okamžite znehybniť. Znehybnenie útočníka docielime zakľaknutím citlivých miest a nasadením páky na zápästie. Pravé koleno (holeň) pritlačíme nad panvu (mäkká časť) útočníka. Ľavé koleno (holeň) pritlačíme na krk útočníka.

Obrázok 25. Zakľaknutie útočníka (zdroj: vlastný)

5.1.6 Nasadenie páky na zápästie

Páka na zápästí nám zabezpečí, že útočník bude počúvať naše rozkazy. Zvýšeným tlakom na zápästie spôsobíme bolesť a zabezpečíme znehybnenie útočníka v prípade ak sa snaží postaviť alebo útočiť.

Pravou rukou chytíme zápästie útočníka a ohneme ho smerom nadol. Lakeť útočníka presunieme k nášmu pravému stehnu.

Obrázok 26. Nasadenie páky (zdroj: vlastný)

Znehybnenie útočníka je u konca. Útočník je priklaknutý na citlivých miestach (na krku a nad panvou). Na udržanie páky na zápästie je potrebná len jedna ruka, ktorá tlačí na zápästie útočníka podľa potreby. Lakeť je zafixovaný o náš biceps a taktiež stehno. Druhú

ruku máme voľnú a môžeme ju použiť na pomocné údery alebo upravenie polohy hlavy útočníka.

Obrázok 27. Znehybnenie útočníka (zdroj: vlastný)

5.1.7 Druhé navolnenie útočníka

Ak chceme docíliť zadržanie útočníka, je potrebné ho dostať na brucho. Útočníka znova navolníme z dôvodu lepšej manipulácie na zemi. Vhodné miesto na navolnenie sú slabiny pod bruchom alebo solar. Podmienkou je, že miesto úderu musí byť na dosah voľnej (ľavej) ruky. Prudkým úderom zasiahneme dané miesto.

Obrázok 28. Druhé navolnenie útočníka (zdroj: vlastný)

5.1.8 Otočenie útočníka na brucho

Ďalším krokom je dostať útočníka do pozície pre dlhodobé zadržanie. Spolu s pokynom „NA BRUCHO“ otočíme útočníka na brucho. Fixovanú ruku útočníka presunieme za

chrbát útočníka v prirodzenom smere (dopomáhame si druhou rukou). Tlak na páku musí byť v celom priebehu dostatočný aby sa zamedzilo vyslobodeniu útočníka. Útočníka prekročíme ľavou nohou. Nohy pritlačíme zo strán k útočníkovi.

Obrázok 29. Otočenie útočníka na brucho (zdroj: vlastný)

5.1.9 Prisdnutie útočníka

Posledným krokom je prisdnutie útočníka za krkom. Pokračovanie situácie zahrňuje odvedenie útočníka a následné predanie príslušným orgánom.

Obrázok 30. Prisdnutie útočníka (zdroj: vlastný)

5.2 Fotografie s popisom - Vyslobodenie z držania

5.2.1 Predstavenie útočníka a obrankyne

Obrázok 31. Predstavenie útočníka a obrankyne (zdroj: vlastný)

5.2.2 Zahájenie boja

Útočník sa rýchlo približuje, útok priamo hrozí a je celkom zjavné, že nastane. Útočník chytí obe ruky obrankyne a pritlačí ju o stenu. Týmto chce docieľiť obmedzenie pohybu a znemožniť jej útek.

Obrázok 32. Zahájenie boja (zdroj: vlastný)

5.2.3 Navolnenie útočníka

Vzhľadom na to, že obrankyňa má voľné len nohy, navolnenie prevedieme pomocou nich formou rýchleho úderu kolena na slabiny (rozkrok) útočníka. Vzhľadom na spôsobenú bolesť útočník na moment uvoľní svalstvo na rukách.

Obrázok 33. Navolnenie útočníka (zdroj: vlastný)

5.2.4 Vyslobodenie prvej ruky

Voľne prehodíme lakeť pravej ruky nad ľavú ruku útočníka, tlakom lakťa smerom nadol vyslobodíme prvú ruku z držania. Pomocou tohto chvatu vznikne páka na zápästí útočnickovej ruky, ktorému neostáva iná možnosť ako otvoriť dlaň a držanú ruku uvoľniť.

Obrázok 34. Uvoľnenie prvej ruky (zdroj: vlastný)

5.2.5 Druhé navolnenie útočníka

Po vyslobodení prvej ruky nasleduje okamžité navolnenie útočníka. Môžeme navolniť znova pomocou kolena alebo uvoľnenou rukou úderom otvorenou dlaňou na tvár útočníka.

Obrázok 35. Druhé navolnenie útočníka (zdroj: vlastný)

5.2.6 Vyslobodenie druhej ruky

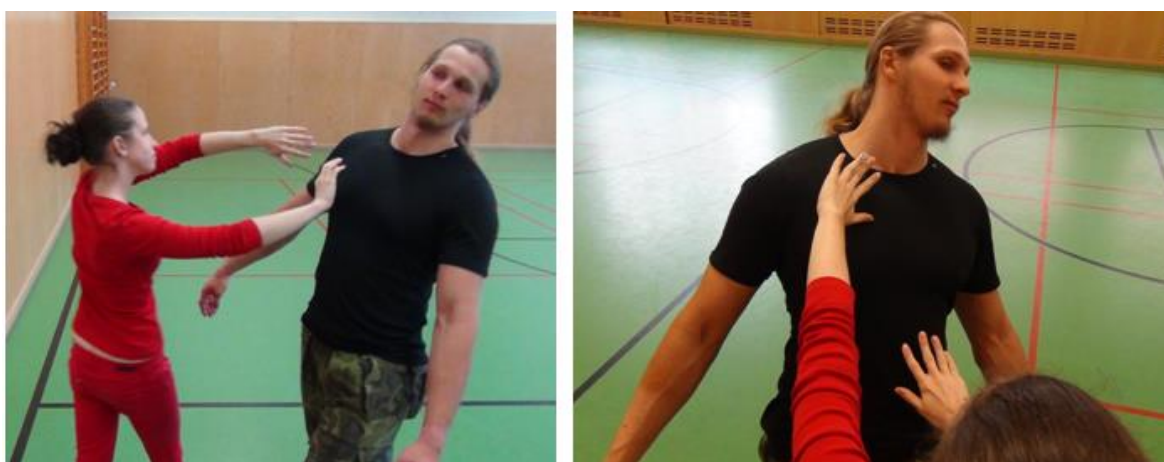
Postup vyslobodenia druhej ruky z držania je totožný ako u vyslobodení ruky prvej. Prehodíme lakeť ponad ruku útočníka a tlakom lakťa nadol uvoľníme druhú ruku.

Obrázok 36. Vyslobodenie druhej ruky (zdroj: vlastný)

5.2.7 Odrazenie a útek

Vzhľadom na to, že sa obrankyňa stále nachádza blízko steny, je nevyhnutné urobiť si priestor na útek. Bezprostredne po poslednom navolnení musíme útočníka odraziť oboma rukami. Posledným krokom tejto techniky je útek.

Obrázok 37. Odrazenie a útek (zdroj: vlastný)

5.3 Sekvenčné fotografie - Zadržanie

Obrázok 38. Sekvenčná fotografia - zadržanie (zdroj: vlastný)

5.4 Sekvenčné fotografie - Vyslobodenie z držania

Obrázok 39. Sekvenčná fotografia - vyslobodenie (zdroj: vlastný)

5.5 Video

Video 1. - Video sa nachádza na priloženom CD

Rozlíšenie videa: 1280x720

Dĺžka videa: 2:08

Veľkosť videa: 33,8 MB

Formát videa: .wmv

ZÁVER

V teoretickej časti bakalárskej práce som sa zameril na oboznámenie sa s problematikou profesnej obrany a rozdelenie jej prvkov a techník. Opísal som ako sa má správať pracovník PKB pri riešení situácie, aké faktory môžu vplyvať na toto riešenie a zosystematizoval som právne prostredie. Analyzoval som najčastejší spôsob útoku na ženu a muža a priradil k nemu patričnú obrannú techniku. Záverom teoretickej časti som oboznámil s možnými formami vizualizácie a vybral najvhodnejšie na prezentovanie vybraných techník.

Pracovníci PKB vykonávajú činnosť, ktorá je založená na komerčnom základe. Táto činnosť je zameraná na obranu a ochranu majetku. K sebaobrane sa dostáva pracovník PKB v prípade, že už nemôže plniť prioritné úlohy a je nútený brániť svoj život a zdravie. Z hľadiska zákona má rovnaké práva a povinnosti ako bežný občan. Pre úspešné vykonávanie svojej pracovnej činnosti má oporu v súčasných zákonných normách.

Zhodnotil som najčastejší spôsob útoku a priradil k nemu patričnú obrannú techniku. Útok na muža je spravidla vedený na horné pásmo formou oblúkového úderu. Ako obranu proti tomuto typu útoku som zvolil blok. Vzhľadom na to, že pracovné povinnosti pracovníka PKB a súčasne právne normy prikazujú pracovníkovi zadržať páchateľa pri trestnej činnosti, zvolil som techniku zadržania. Najčastejší útok na ženu je veľmi ťažké identifikovať. Zvolil som chytenie oboch rúk. Účinná obranná technika je vyslobodenie z držania.

Praktickou časťou mojej práce je vizualizácia techník v uplatnení mužom a ženou, pomocou troch vybraných foriem vizualizácie. Pracovník PKB musí byť po fyzickej ale i psychickej stránke zdatný. Čo sa týka fyzickej stránky (i u bežných ľudí) môžu vytvorené vizualizácie výrazne pomôcť pri osvojovaní daných techník. Úlohou vizualizácie je spôsob predania informácie niekomu ďalšiemu. Vytvoril som teda vizualizácie, ktoré boli zamerané na prezentovanie a oboznámenie sa s technikami. Pri tvorbe vizualizácie som nenarazil na vážnejšie problémy. Fotky s popisom som zhodnotil ako najlepší spôsob vizualizácie z hľadiska postupného oboznámenia sa s jednotlivými krokmi techník. Sekvenčné fotografie je podľa môjho názoru z týchto troch foriem tá najhoršia z hľadiska oboznámenia sa s technikou. Video je vhodná vizualizácia na rýchle a účinné predstavenie techniky.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

- [1] MALÁNÍK, Zdeněk. Úvodní problematika profesní obrany. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. Vyd. 1. Zlín: VeRBuM, 2011, s. 13. ISBN 978-80-87500-05-7.
- [2] POKORNÝ, Zdeněk et al. Ochranné prostředky. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II.: Teorie a praxe ochrany majetku a fyzické bezpečnosti*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2012, 199 - 220. ISBN 978-80-87500-19-4.
- [3] MALÁNÍK, Zdeněk. *Obranná situace a pracovník průmyslu komerční bezpečnosti (I)*. Bezpečnostní zpravodaj [online]. 2013. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-zpravodaj.cz/obranna-situace-a-pracovnik-prumyslu-komercni-bezpecnosti-i/>.
- [4] MALÁNÍK, Zdeněk. *Ochrana majetku a osob před kriminalitou v prostředí PKB*. In: *Bezpečnostní technologie, systémy a management 2013: Mezinárodní bezpečnostní konference*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013, s. 6. ISBN - 978-80-7454-289-3.
- [5] Česko. § 29: Nutná obrana. [online]. s. 1 [cit. 2016-05-15]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/trestni-zakonik/cast-1-hlava-3-paragraf-29>.
- [6] Česko. § 76: Zadržení osoby podezřelé. [online]. s. 1 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/trestni-rad/cast-1-hlava-4-paragraf-76>.
- [7] Česko. § 150: Svojpomoc. [online]. s. 1 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/obcansky-zakonik-novy/cast-1-hlava-1-dil-3-paragraf-14>.
- [8] Česko. § 150: Neposkytnutí pomoci. [online]. s. 1 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/trestni-zakonik/cast-2-hlava-1-dil-3-paragraf-150>.
- [9] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Umíte se bránit?* Vyd. 1. Praha : Naše vojsko, 1987. ISBN 80-86723-44-11.
- [10] ŠUSTEK, Michal. *Posouzení intenzity obrany*. Zlín, 2014. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Vedoucí práce Ing. Zdeněk Maláník.
- [11] RÝČ, Bedřich a Veronika PETRŮ. *Sebeobrana na ulici*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2442-9.
- [12] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Nebojte se bránit*. Vyd. 1. Praha: Armex, 2006, 336 s. ISBN 80-867-9543-8.
- [13] DOUGHERTY, Martin J. *Sebeobrana: boj beze zbraně*. Rady pro boj zblízka od elitních jednotek: příručka SAS a ozbrojených sil. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 320 s. ISBN 978-80-247-4676-0.

- [14] MONACO, James. Jak číst film: svět filmů, médií a multimédií : umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie. Praha: Albatros, 2004. Albatros Plus. ISBN 80-00-01410-6.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

PrO Profesná obrana

PKB Priemysel komerčnej bezpečnosti

ČR Česká republika

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1. Ukážka postoja (zdroj: vlastný)	26
Obrázok 2. Ukážka bloku (zdroj: vlastný).....	27
Obrázok 3. Ukážka navolnenia (zdroj: vlastný)	27
Obrázok 4. Ukážka kombinácie chvatu a páky (zdroj: vlastný).....	28
Obrázok 5. Ukážka fotografie s popisom (zdroj: vlastný).....	33
Obrázok 6. Ukážka sekvenčnej fotografie (zdroj: vlastný)	33
Obrázok 7. Ukážka záberu z videa s popisom (zdroj: vlastný)	34
Obrázok 8. Digitálna videokamera (zdroj: www.sony.cz)	37
Obrázok 9. Pracovné prostredie (zdroj: vlastný)	37
Obrázok 10. Hlavné menu (zdroj: vlastný).....	38
Obrázok 11. Nástrojová lišta (zdroj: vlastný).....	38
Obrázok 12. Časová os (zdroj: vlastný).....	38
Obrázok 13. Náhľadové okno (zdroj: vlastný)	39
Obrázok 14. Prieskumník (zdroj: vlastný).....	39
Obrázok 15. Média projektu (zdroj: vlastný).....	40
Obrázok 16. Prechody (zdroj: vlastný).....	40
Obrázok 17. Vytvorenie nového projektu (zdroj: vlastný)	41
Obrázok 18. Editácia (zdroj: vlastný).....	41
Obrázok 19. Export videa (zdroj: vlastný).....	42
Obrázok 20. Prostredie Zoner Photo studio (zdroj: vlastný)	42
Obrázok 21. Predstavenie útočníka a obrancu (zdroj: vlastný)	43
Obrázok 22. Eliminácia útoku (zdroj: vlastný).....	43
Obrázok 23 Navolnenie útočníka (zdroj: vlastný).....	44
Obrázok 24. Podmet (zdroj: vlastný).....	44
Obrázok 25. Zakľaknutie útočníka (zdroj: vlastný).....	45
Obrázok 26. Nasadenie páky (zdroj: vlastný).....	45
Obrázok 27. Znehybnenie útočníka (zdroj: vlastný)	46
Obrázok 28. Druhé navolnenie útočníka (zdroj: vlastný).....	46
Obrázok 29. Otočenie útočníka na brucho (zdroj: vlastný)	47
Obrázok 30. Prisadnutie útočníka (zdroj: vlastný)	48
Obrázok 31. Predstavenie útočníka a obrankyne (zdroj: vlastný)	48
Obrázok 32. Zahájenie boja (zdroj: vlastný)	49

Obrázok 33. Navolnenie útočníka (zdroj: vlastný)	49
Obrázok 34. Uvoľnenie prvej ruky (zdroj: vlastný)	50
Obrázok 35. Druhé navolnenie útočníka (zdroj: vlastný)	50
Obrázok 36. Vyslobodenie druhej ruky (zdroj: vlastný)	51
Obrázok 37. Odrazenie a útek (zdroj: vlastný)	51
Obrázok 38. Sekvenčná fotografia - zadržanie (zdroj: vlastný)	52
Obrázok 39. Sekvenčná fotografia - vyslobodenie (zdroj: vlastný)	53

ZOZNAM SCHÉM

Schéma 1. Rozdiel medzi sebaobranou a profesnou obranou (zdroj: vlastný).....	14
Schéma 2. Riešenie situácie PrO (zdroj: vlastný).....	15
Schéma 3. Faktory ovplyvňujúce riešenie situácie (zdroj: vlastný)	22
Schéma 4. Aspekty riešenia situácie (zdroj: vlastný)	23
Schéma 5. Spôsob útoku (zdroj: vlastný)	25

ZOZNAM PRÍLOH

Video 1. - Video sa nachádza na priloženom CD